

No Tolas A Naitoroh Dyirad Hebreo No Pakatonngan So Paytābwān No Nya Tolas

Nyaya tolas, ki abaw inbahey na an sino akin tolas. Ki no naytolasan na, ki asa gropo no Jodyo mana Hebreo (Eks. 2:11; 3:18) a nahay dana nanganohed di Jesos. Ki aran komwan, siraw nya saya Hebreo, ki chakey da tadyichokodan kapanganohed da kan maybidi do sigod a kapanganohed dan Jodyo a maynamot do kapaypangay no lidyat a madididiw da. Dawa, no paynamotan no nangitolasaw, ki yokayen na sa a maynamot do kaipanakem na dyira so maynamot do kabileg kan katoray ni Jesos.

Myan tatdo a ibahey no naytolasaya a maynamot di Jesos. Si Jesos, ki iyaw abos pandan a Anak no Dyos. Maynamot ta komwan, mator toray si Jesos kan siraw propita do kaychowa kan siraw anghilis kan aran si Moyses. No chedadwa a ibahey na, ki si Jesos, ki iya danaw abos pandan a Katotohosan a Padi ta a pinakainawan no tawotawo no Dyos, ta mapatpateg pinarin naw kan siraw papadi saw a Jodyo. No chatatdo na, ki si Jesos mangyangay dyaten so bayo a tolag a maynamot do nakadiman na do kros. Iyaw adan a tolag, ki akmay anyino lang no bayowaw a tolag. Ta iyaw nanomaw, ki pirmi a machitaw dāton a raya no binyay tan mapakawan

tawotawo do gatogatos da. Ki do bayo a tolag, ki naypisa lang, ta indāton ni Jesos mismo a byay na tan aran sino a manganoched dya, ki maisalakan kan mapalinteg do salapen no Dyos.

Ipanakem pa dyira no nangitolasaw iyaw kayit no kapanganohed dan kapoonan da saw do kapagtalek da do Dyos a aran nalidyatan sa. No hahawen na, ki toladen da sa. Kapanawdyan na, ahwahoken na sa a nāw da mangtokto a maynamot di Jesos kan anōsan daw aran āngō a lidyat tan dyi sa machibawa do Dyos, basbāli a maybibay sa a monot do chakey no Dyos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng: Si Jesos Anak No Dyos 1:1-3

Matortoray Si Jesos Kan Siraw Anghilis 1:4-2:18

Matortoray Si Jesos Kan Moyses 3:1-4:13

Si Kristo, Ki Katotohosan A Padi 4:14-7:28

Maganaganay Bayo A Tolag Kan Adanaw 8:1-9:28

Maganaganay Dāton Ni Jesos Kan Siraw Padi 10:1-31

No Kasisita No Kapanganohed 11:1-12:25

No Kapanawdyan Na 13:1-25

No Tolas A Naitoroh Dyirad Hebreo

Si Jesos Mangipakatoneng So Dyos

¹ Do kaychowa, pinaychirin sa ni Āpo Dyos propīta na saw a pinakainawan na dyirad kapoonan ta saw a Hebreo a sigon do nakapangosar

na so aro a matatarek a pangipakatonngan nas chakey na.*

² Ki sichangori, do manawdyi saya a araw,[†] inpaipakatoneng no Dyos dyaten iyaw chirin na a maynamot do Anak naya a si Jeso-Kristo. Iyaw nyaya a Anak na, ki inpaparswa ni Āpo Dyos dyaw tabo a myan do hanyit kan tana, as kan iya paw pinidi ni Āpo Dyos a mangrawat so tabo tan dyira narana tabo naparswa.

³ Iyaw Anakayaw pakaboyan so sedang no makaskasdaaway a bīleg no Dyos. Iyaw oyod a pakaboyan so mismo a kadyos na. Iyaw Anakayaw mangitoray so tabo a naparswa a maynamot do mabīlegaya a chirin na. As do nakapamarin naw so pakapakawanhan tawotawo do gatogatos da, ki naybidi do hanyit a naydisna do mangketaw do kawanhan no Manakabalin a Dyos, kan dawriw yanan na a mangitoray.

Matortoray Anak Kan Siraw Anghilis

⁴ Dawa, pinayparin no Dyos Anak naya a adayo a matortoray kan siraw anghilis saw. Masaw iyaw āwag naw a intawag ni Āpo Dyos dya, ki masmadaydayaw a adayo kan āwag daw.

⁵ Ta aba polos dyirad anghilis saw nangibahayan no Dyos so akmas binata naw do Anak naya a naitolas do Masantwan a Tolas a,

“Imo, ki Anak ko, as sichangori, ipaboya ko a yaken, Āmang mo.”

Myan paw naitolas a chirin no Dyos a kāna,

* **1:1 1:1** Deot. 18:18-22   † **1:2 1:2** Ara. 2:17-21; 1 Ped. 1:20; 2 Ped. 3:3; Jod. 18

- “Yaken Āmang mo, kan imo Anak ko.”‡
 Ki aba polos binata na komwan dyirad anghilis
 na saw.
⁶ Binata pa no Dyos do kakalo naw a manoboy
 so Anak naya do lobongaya,
 “Machita magdayaw sa dya tabo anghilis no
 Dyos.”§
⁷ Ki an maynamot dyirad anghilis saya, ki nyaw
 binata no Dyos do Masantwan a Tolas a,
 “An chakey na, ki mapayparin na a salawsaw*
 no anghilis saw, as kan mapayparin na sa
 akmay apoy tobotoboyen na saw.”
⁸ Ki an maynamot do Anak naya, ki nyaw binata
 no Dyos a kāna,
 “Imo, ki Dyos, as kan nāw mo na a magtoray a
 abos pandan, as kan nāw na malinteg no
 kapagtoryay mo.
⁹ Chinadaw mo malinteg, as inipsok mo marahet.
 As dawa, nyaw paynamotan na a yaken a
 Dyos mo, ki taywara pinasoyot koymo do
 arwaro a dāyaw a intoroh ko dyimo kan
 siraw rarayay mo saya.”†
¹⁰ Myan paw matarek a naitolas do Masantwan
 a Tolas a maynamot do dya Anak a kāna,
 “Do nanman pan araw, ki imom Āpo, namarswa
 so tanaya kan tabo a myan do hanyit.

---

‡ **1:5 1:5** Sal. 2:7; 2 Sam. 7:12-14; Ara. 13:33; 1 Kron. 17:11-15; 2 Kor. 6:18   § **1:6 1:6** Myan naitolas do Adan a Tolag a matortoray matoneng a anak kan siraw aādi da saw. Gen. 25:5-6; 27:35-36. Maynamot di Jesos, ki iya danaw no ākang ta a manganoched. Kol. 1:16-17; Roma 8:29   * **1:7 1:7** Do chirin Hebreo, asa lang chirin da do “salawsaw” kan “ispirito.” Sal. 104:4   † **1:9 1:9** Sal. 45:6-7

11 Ki tabo saw nyaya, ki mabo sanchi, kan omadan sanchi a akmay laylay. Ki imo, ki nāw monchi a abos pandan.

12 On, iyaw hanyit kan tana, ki makomelkomel sanchi, as mapawakdit sanchi. Ki imo, polos a dyi ka mabdibdis kan lomakay kaba.”[‡]

13 Ki siraw anghilis saw, aba polos binata no Dyos dyira a akmas binata naw do Anak naya a akmas nya, “Maydisna ka do kawanan kwaya a mandan kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sa do kokod mwaya.”§

14 An komwan, sino sad Āpo Dyos anghilis saya? Siraw nya anghilis, ki kasidong sa tabo no Dyos. Ispirito sa a toboboyen Āpo Dyos a somidosi-dong dyirad tawotawo saw a mangrawat anchi so kaisalākan.

2

Iyaw Makaskasdaaw A Kaisalakānan

1 As dawa, masisita a nāw ta na imoha do aktokto ta iyaw nadngey ta saya a nanawo a maynamot di Jesos tan dyi ta maiwawa.

2 Ta oyod kan matadyan aba iyaw linteg no Dyos a iyaw inbilin naw dyirad anghilis na saw a inpakatoneng da dyirad kapoonan ta saw,* as kan iyaw tawowaw a dya nagtongpal do dawri a linteg, ki nadosa sigon do gatos na. Oyod abawri?

[‡] **1:12 1:12** Sal. 102:25-27; Pal. 20:11   § **1:13 1:13** Sal. 110:1;
Mt. 22:44; Ara. 2:35; Heb. 10:13   * **2:2 2:2** Deot. 33:2; Ara. 7:38,
53; Gal. 3:19

³ An komwan aket, maypāngō paronchiw kapakaditchan ta, an dyi ta ikaskaso nyaya a makaskasdaaw a kaisalakānan a yapod Kristo? Polos! Ta mismo a si Āpo Jesos nanma a nangipakatoneng so nyaya a kaisalakānan, as kan siraw nakadngeyaw syaw, mismo a nangipakatoneng dyaten so kaoyod na.

⁴ On, pinarapa pa no Dyos pamaneknek na do nakaipaboya naya so makaskasdaaw saya a pakaboyan kan matarek saya a milagro a inparin na dyirad mangaskasabaw so Maganayaya a Dāmag. Inbōnong na pa saw sāgotaw no Ispirito Santo a akmas chakey naw a maparin.

Si Jesos Nayparin A Tawo A Mangisalakan

⁵ Akmas nabata namen dana dyinyo a anchan pabayowen naw lobongaya, ki itoroh abanchin Āpo Dyos kalintegan dan anghilis saw a mangitoray, an dya tawotawo.

⁶ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a binata ni Āpo Dyos a kāna,

“Āngo lang, mo Āpo, tawo? Āngo ta pirmi mo a manakem, kan āngo lang anak no tawo?
Āngo ta pakariribokan mo?

⁷ Pinarswa mo tawotawo a tod a mahbohbo kan siraw anghilis saw do manyid a chimpo, ki itan-ok mo kan torohan mo sanchis dāyaw da,

⁸ as kan pagtorayen mo pa sanchi do tabo.”[†]

Ki no chakey na batahen a pagtorayen na sanchi tawotawo do tabo, ki abaw naparswa

---

[†] 2:8 2:8 Sal. 8:4-6; Gen. 1:26-28; 1 Kor. 6:2-3; Pal. 22:3-5

a matortoray pa kan tawo. Ki aran komwan, chapatak ta na a sichangori, ki ari pad natongpal kapangitoray no tawotawo.

⁹ Ki alit na maboya ta a natongpal chirin no Dyos di Jesos. Ta do dēkey lang a chimpo, pinay-parin ni Āpo Dyos si Jesos a tod a mahbohbo kan siraw anghilis, tan maynamot do rakohaw a parabor no Dyos dyirad tabo no tawotawo, ki napadasan naw kadiman a nangrawat so kapagdosa dan tabo tawotawo a maynamot do gatos da. Ki maynamot do nyaya a nakalala a napadasan na, ki sichangori chapatak ta a kinoronaan no Dyos so kinatan-ok kan dāyaw.

¹⁰ Ta kosto pinarin Āpo Dyos a iyaw namarswa kan mangaywan so tabo do nakaipalobos naya si Jesos a nangdidiw so lidyat. Ta an komwan, natongpal danaw plano naw. Ta maynamot do pinarin Jesos, aro dana tawotawo mayparin a anak no Dyos, kan mairaman dana sa do tan-ok kan dāyaw na. Maynamot ta abaw pagkorāngan na, si Jesos danaw mapawnot so tawotawo do kaisalakānan da.

¹¹ Dalosan na saw tawotawo do gatogatos da. Sichangori, siraw nadalosan kan iyaw nangdalo-saw, ki asa danaw Āmang da. As dawa, masnek abas Jesos a manawag dyira so kakteh.

¹² Ta binata na di Āpo Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Ipakatoneng konchimo, mo Āpo Dyos, dyirad kakakteh ko saw. Do tabo a pay-chichipehan, ki idaydāyaw konchimo.”[‡]

[‡] 2:12 2:12 Sal. 22:22

13 Binata na pa, “Si Āpo danaw pagtalkan ko.” Myan paw binata na a, “Ari ako dya kan siraw tawotawo saya a intalek ni Āpo Dyos dyaken. An maynamot dyira, ki nayparin sa a akmay anak ko.”[§]

14 On, siraw nya anak a intoroh ni Āpo Dyos dya, ki tawotawo sa a myan so asi kan raya, as kan masyirto sa a madiman. Dawa, nayparin si Jesos a akma dyira a myan so inawan tan myan paynamotan na madiman. Pinarin naw nyaya, tan maynamot do kadiman na, ki inabo naw toray ni Satanas a myan so panakabalin do kadiman.*

15 Maynamot do dawri, ki mapalobosan saw tabo tawotawo a nagpaadipen dana a maynamot do kāmo da a madiman. Ta do tabo a kabyay no tawotawo, ki chamo daw kadiman.

16 Ta mapatak a maboya a sirabaw anghilis sidongan na, an dya siraw tawotawo saw a manganoched dya a akmas kapanganohed ni Abraham.[†]

17 As dawa, nyayaw naynamotan na a nachiyengay dyaten a naibidang a kakakteh na. Tan komwan, ki mayparin a māsisyen kan matalek a katotohosan a padi ta do kapagsirbi na do Dyos. Iya danaw mangibabaet so tawo do Dyos tan pakawanen ni Āpo Dyos gatogatos da.

18 As dawa, sichangori, masidongan na saw masolisog saw maynamot ta iya mismo, ki napadasan naw nalala kan sinoot ni Satanas.

---

§ **2:13** **2:13** Isa. 8:17-18   * **2:14** **2:14** Abāken ni Jesos si Satanas.
Mk. 3:27   † **2:16** **2:16** Mana “Siraw tawotawo a naibidang dana anak ni Abraham.”

3*Matortoray Si Jesos Kan Si Moyses*

¹ Dawa, inyo a naibidang a kakakteh ko a pinidi no Dyos kan rarayay ko a tinawagan Āpo Dyos, karahmen nyo a iktokto maynamot di Jesos a iyaw tinoboy no Dyos a Katotohosan a Padi do kapanganohed ta a mangibabaet so tawotawo kan Dyos.

² Mapagtalkan kan matodyo si Jesos do Dyos a namidi sya a akmas Moyses a napagtalkan a nangtongpal so chakeyaw no Dyos do nakaaywanaw siras tawotawo saw no Dyos.*

³ Ki syimpri, madaydayaw pa a adayo si Jesos kan Moyses. Tan an ipariho ta do kapatnekaw so bahay, rakorakoh dāyaw no mapatnekaw so bahayaw kan iyaw mismwaw a bahay. Komwan sa Jesos kan Moyses.

⁴ Ta oyod a kāda bahay, ki myan napatnek sya. Ki si Āpo Dyos, ki iyaw mamariparin so tabo.

⁵ Oyod a matalek si Moyses do kapaytarabako na a intoroh ni Āpo Dyos dya a mangaywan so tawotawo no Dyos. Ki aran komwan, alit na kayarig na lang asa a adipen do bahay no Dyos. As no pinarin naw, ki inpakatoneng na lang maynamot do masakbayanaya a parinen anchi no Dyos.

⁶ Ki matarek si Jesos. Ta iya, ki adipen aba, an dya mismo a Anak no Dyos. Iya paw matalekaw a akin dyira so bahayaw. As yaten, ki mairaman

* **3:2 3:2** Do chirin Griego, siraw tawotawo saw no Dyos, ki kayarig daw bahay a yanan no Dyos. Nom. 12:7

ta na do pamilya na, an nāw ta na a matored a monot do tabo chakey na kan abaw polos kasnek ta a mangigpet so namnama taya dya.

No Kapangahwahok Kan Ballāag

- 7 As dawa, parinen ta pakono akmas binataw no Ispirito Santo do Masantwan a Tolas a kāna, “Sichangori, an makadngey kamo so chirin no Dyos,
- 8 Magsokir kamo aba do Dyos a akmas naka-pachiribildi daw dya no kapoonan nyo saw do let-ang do kaychowa.
- 9 Sinoot da yaken daw no kapoonan nyo saw a aran naboya daw makaskasdaawaw a pinarin ko do irahem no apat a poho a katawen do kayan daw do let-ang.
- 10 Dawa, siraw nawri a tawo, ki nakasoli ako dyira, kan binata ko a, ‘Pirmi da yaken a tadyichokodan, ta dān da a dya tongpalen bilbilin ko.’
- 11 As dawa, do nakasoli kwaw dyira, inkari ko a polos dana sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna ko a para dyira.”[†]
- 12 As dawa, kakakteh ko, magannad kamo tan abo pakono dyinyo mayparin a marahet so kapangtokto a dya manganohed a mapawnot dyinyo a machisyay do sibibayaya a Dyos ta,
- 13 basbāli a nya pakono rebbeng na parinen nyo do kayan payan oras nyo a mangadngey so chirin ni Āpo Dyos. Masisita a nāw nyo a mangbagbaga so katakatayisa dyinyo tan dyi kamo a maallilaw

---

[†] 3:11 3:11 Sal. 95:7-11; Eks. 17:1-7; Nom. 14:1-13

do gatos a iyaw nawri, ki mapaywam dyinyo a mangsokir so Dyos.

14 Ta mairaman ta na a machirarayay di Kristo, an nāw ta na a igpet kapanganohed ta a yapod kairogi na a mandan pandan kabyay ta.

15 Iktokto nyo paw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Changori, an makadngey kamo so chirin no Dyos, magsokir kamo aba do Dyos a akmas nakapachiribildi daw dya no kapoonan nyo saw.”[‡]

16 Sino paro saw nakadngey so chirin no Dyos, kan sino paro saw somnokir sya? Sirabawriw inpangōlwanaw ni Moyses do nakakaro daw a tabo do Egipto?

17 Sino paro saw nakasolyanaw ni Āpo Dyos do irahem no apat a poho a katawen do kabitibidi daw do let-ang? Sirabawriw tawotawo saw a naygatos a pinaychaharaharag no kadiman do let-ang?

18 Sino pa saw nangikaryanaw ni Āpo Dyos a polos sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna na a para dyira? Sirabawriw komnontra saw dya?

19 Dawa, napatakan ta na an āngo dyi da nakasdepan do paynahahan a insagāna no Dyos a dyira da, ta iya sawen kabon anohed da dya!

4

No Paynahahan A Inkari No Dyos

[‡] **3:15** **3:15** Sal. 95

¹ Dawa, maynamot do karyaw no Dyos dyaten a makasdep tanchi do paynahahan a insagāna na, machitaw kaannad ta tan abonchiw machichwasan dyinyo a baywan no Dyos a makasdep do dawri a paynahahan.

² Ta aran yaten, ki nadngey taw Maganay a Dāmag a akma dyira do kaychowa. Oyod a nadngey daw nawri a naichirin dyira, ki abaw maganay a naitoroh na dyira. Ta do nakadngey daw sya, ki rinawat daba a mapawnotan so kapanganohed da.

³ Ki an yaten a nanganohed, makasdep ta do paynahahan a insagāna ni Āpo Dyos. Ki komwan aba dyirad dyaw a manganoched, ta akmas binata naw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Nakasoli ako kan inkari ko a polos sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna ko a para dyira.”

On, iyaw kaoyodan na, ki pinasdep saba no Dyos do kapachipaynahah daw a aran insagāna na a tabo do nakaparswa na paw so lobongaya.

⁴ Ta binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas iyaw maynamotaya do chapapito naya a araw a kāna, “Do chapapito naw a karaw, naynahah si Āpo Dyos, ta napakabos naw tabo nakapamarswa na.”*

⁵ Iktokto nyo paw karyaya ni Āpo Dyos a aran myan danaw naisagāna a pachipaynahahan da, ki nakasdep saba polos.

⁶ Nawriw paynamotan na a chapatak ta a siraw kapoonan ta a nanoma a nakadngey so Maga-

* **4:4** Gen. 2:2

nayaya a Dāmag, ki nakasdep saba a nachipay-nahah a maynamot ta inanohdan dabaw Dyos. Ki aran komwan, ki myan pa saw matarek a chakey no Dyos a makasdep do nakasagānaya a paynahahan.

⁷ On, malawag a maboya ta dya a no arawaw a inkeddeng no Dyos a kapakasdep no tawotawo na do paynahahan a insagāna na, ki sichangori dana. Ta do nahay dana a chimpō a nakahabas a yapo dyirad kapoonan ta a dya nanganohed, ki inpatolas no Dyos di Āri Dabid iyaw nyaya a myan do Masantwan a Tolas a akmas nabata ko naw kaychi a kāna,

“Sichangori, an madngey nyo chirin no Dyos, magsokir kamo aba.”

⁸ Ta an pinawnot san Joswe siraw Israelita saw a inikwan do paynahahan daw do tana da a inkari no Dyos dyira, ki syimpri machita paba naychirin si Āpo Dyos a mirwa dyira a maynamot do matarekaw a araw.

⁹ As dawa, akmas naboya taya a myan paw paynahahan a para dyirad tawotawo saya no Dyos a akmas nakapaynahaya no Dyos do chapapito naw a araw do nakapamarswa naw so lobongaya.

¹⁰ Ta aran sino a somdep do paynahahan a insagāna ni Āpo Dyos, ki maynahah do tabo saw a payhohopagan na a akmas nakapaynaynahah ni Āpo Dyos do katayoka naw a namarswa so lobongaya.

¹¹ Dawa, ikarigatan taw somdep do paynahahanaya a insagāna ni Āpo Dyos. Abo pakono

aran asa dyaten a mangtolad siras kapoonan ta saw kaychowa a dya nakasdep a maynamot do dyi darana a panganohdan so chirin no Dyos.

¹² On, ta oyod a akmay sibibay kan manakabalin no chirinaya no Dyos. Kayarig naw mataretarem pa kan katatarman a ispada, kan naybit paw tarem na. Hawhawsen na a aran do paybabayatan no pahad kan inawan, kan aran do pagsosoopanaw no tohatohang, as kan maparin a makaimangmang so makatayrahem a panggep kan pangtoktwan no tawotawo.

¹³ Abaw naparswa a maitayo do Dyos. Mapatak sa tabo do Dyos, ta akma saw nabahasan do salapen na. On, as kan atbayen tanchi dyaw tabo a pariparin en tad lobongaya.

Si Kristo, Katotohosan A Padi Ta

¹⁴ Dawa, sichangori, maynamot ta myan dana dyaten si Jesos a Anak no Dyos a Katotohosan a Padi ta a nayparahan do kademdemanaya kan nagtaros a somindep do mismo a yanan no Dyos a mangibabaet dyaten a tawo do Dyos, nāw ta pakono a kaigpeten kapanganohedaya ipanpaneknek ta.

¹⁵ Ta si Jesos a Katotohosan a Padi ta, ki maparin a machipangdidiw do tabo a pagkapsotan ta. Ta aran iya, ki napadasan naw tabo a kita no soot a akma dyaten. Ki iya, ki polos a dya naygatos.

¹⁶ As dawa, sichangori, ki sitotored ta pakono a maypasngen do salapen no māsisyen a Dyos a pakayapwan parabor tan marawat taw kāsi kan

madongso ta dyaw parabor naya a makasidong dyaten an oras no kachita ta sya.

5

No Tarabako No Katotohosan A Padi

¹ Ta kāda katotohosan a padi no Jodyo, maka-pagpadi a maynamot ta napidi a yapod kaidyan na. Iyaw rebbeng na, ki mangibabaet do payawan tawo kan Dyos kan magsirbi do Dyos a maynamot dyira, ta iyaw mangidāton so binyay da a pasohen da a maynamot do gatogatos da tan pakawanen sa no Dyos.

² Ki an maynamot do katotohosanaya a padi, ki maparin naw māsi dyirad myanaw so pagkorāngan kan madwadodog a tawotawo a naychawaw do gatos. On, maparin nyaya, ta aran iya, ki tawo pa a nakagatos kan myan so pagkorāngan.

³ Maynamot do kayanaya no pagkorāngan na, machita a aran iya, ki mangidāton so binyay a maynamot aba lang do gatogatos dan tawotawo, an dya iya paw mismo a gatos na.

⁴ An maynamot do nyaya a madayaw a rebbeng, ki abaw mangikeddeng so inawan na a mayparin a katotohosan a padi. Si Āpo Dyos lang moyboh a maparin a mangitongdo so komwan a akmas nakadotok naw si Aaron.

⁵ Masaw di Kristo. Iyabaw nangikeddeng a mapatohos so mismo na inawan tan mayparin a katotohosan a padi, basbāli a pinidi no Dyos do nakaibahey naw sya a kāna,

"Imo Anak ko, as kan sichangori, ipaboya ko a yaken, ki Āmang mo."*

⁶ Binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas,

"Padi ka a abos pandan a akmas kapadyaw ni Melkisedek."[†]

⁷ Do kayan naw ni Jesos do hapotayan tana, ki inngengengey na kan intanyis naw naydaydasal a nangdakdaw do Dyos a makaisalakan sya do kadiman. Ki natbay maynamot ta sipapakombaba a nagtongpal do chakeyaw ni Āpo Dyos.

⁸ Aran iyaw Anak no Dyos, ki nananawo naw nagtongpal do Dyos a maynamot do nakadidiw nas lidyat.

⁹ Ki do nakatongpal naranaw a tabo sya a abos nagkorāngan, nayparin a iyaw abos pandan a pakaisalakanan dan tabo saw a magtongpal dya.

¹⁰ Ta iyaw kinedngan Āpo Dyos a mayparin a katotohosan a padi a akmas kapadyaw ni Melkisedek.

Nāw Nyo Na Igpet Kapanganohed Nyo Do Dyos

¹¹ Aro chakey namen a ibahey dyinyo a maynamot do kapadyaw ni Melkisedek kan Jesos, ki maydamnay aba a ilawlawag dyinyo maynamot ta tod a mayhawos do tadyinya nyo.

¹² Ta iyaw nyaya nakahay nyo na nanganohed, inyo dana pakono manginanawo ah! Bahes nabaya, ata, machita nyo paya a myan mangnanawo dyinyo do nanoma saya a nanawo a maynamot do chirinaya no Dyos. Rebbeng naya

* **5:5 5:5** Sal. 2:7   † **5:6 5:6** Sal. 110:4; Gen. 14:17-20; Heb. 7:1-10

koman kamo nas matwa, ki tori kamo paya maysepsep so gātas.

¹³ Ta an gātas paw ibibay nyo, iyaw nyayaw mangipaāwat so katagibi nyo pa, kan ari nyo pad mapaytarek maganay kan marahet.

¹⁴ Ki siraw tawotawo saw a rarakoh dana, ki kanen daw natwa mana siraw marahem saw a nanawo. Siraw komwan, ki siraw naywamaw a mangosar so aktokto da tan mailasin daw paytarkan maganay kan marahet.

6

¹ As dawa, maynamot ta nahay ta na a nanganohed di Kristo, maypayparahem dana pakono matokod ta do kapanganohed. Nawri aba lang iktokto nyo nanawo daw no mag-damdaāmo a manganohed di Kristo a akma sira syay: iyaw kapagbabāwi do abos sinpaspangan a kaparin kan iyaw kapanganohed do Dyos,

² mana siraw nanawowaw a maynamot do kapangriyos so inawan kan kapagbonyag, mana iyaw kapangrawataw so Ispirito Santo,* mana iyaw kapagongar no nadiman kan abos pandan a kaokom.

³ As dawa, paypayparahmen taw kapakaāwat ta. On, parinen taw nyaya an ipalōbos ni Āpo Dyos.

---

* **6:2 6:2** Myan iyaw dadakay dan Jodyo a mapalapaw so tanoro da do ohon tawo tan itoroh daw bindisyon da (Gen. 48:14). Do chimpon Bayo a Tolag, ki pinalapaw da no apostolis saw tanoro da do oho no matarek tan iparawat daw Ispirito Santo dyira. Ara. 8:17; 19:6

4 Ta masyirto a polos dana sa a dya mapagbabāwiw tayoka danaya a tomnadyichokod do kapanganohed da, ta tayoka dana si Āpo Dyos a nangsedang so kapangtokto da. On, tayoka darana a natahaman kaganay no sāgot ni Kristo, as rinawat daranaw binglay da do Ispirito Santo.

5 On, napadasan daranaw kaganay no chirin no Dyos, as kan naboya da paw makaskasdaaw saw a pinariparin no Dyos a akmas parinen naw anchi do arawaw no kapaybidi ni Āpo Jesos.

6 Aysa! An tayoka darana natahaman, as kan tadyichokodan da pa saw nyaya, apabaw ayaman da a magbabāwi do gatogatos da. On, maparin pa saba a pirwahen a pagbabawayen, ta akmay pirwahen darana a ilansaw Anak no Dyos do kros kan sigorādo a siraw mangasnesnek sya do salapen tawotawo.

7 Kayarigan ta a tawo iyaw tanaw a pirmi a nachimoyan a tobwan no magla a mohamoha a chasoyot no naymohamohaw a masirbi. Iyaw tawowaw a akmas nawri a tana, ki bindisyonan ni Āpo Dyos.

8 Ki iyaw tanaw a basbāli a mapatobo so tamek a manolok kan tamek a malidyat a yayten, abaw sirbi na. As dawa, an komwan, ki dilikādo an abayen Āpo Dyos, as kan sigorādo a masosohan.

9 Kakakteh a oyod namen so chadaw, aran komwan pangarig namen a maynamot do marahetaya a tana, ki chapatak namen a komwan kamo aba. Hahawen namen a iyaw kayayan nyo do Dyos, ki maganay, as kan mapalongo naynyo do kaisalakānan nyo.

10 Ta nāw a malinteg ni Āpo Dyos, kan kawayakan na sabanchiw magaganay saw a pinariparin nyo. Naboya na saw pinarin nyo do kadaw nyo a maynamot dya a iyaw nakasidong nyowaya so kakakteh nyo saya do kapanganohed, kan manda pa sichangori, ki pariparin nyo pa sa.

11 Ta no taywara a chakey namen a kakakteh, ki iya pakono kanāw no katakatayisa do sigodaw a kayit no saray na a mandanchan pandan. Tan komwan, ki mahap nyo hahawen nyo.

12 Ta an komwan parinen nyo, ki maypasadot kamo aba, basbāli a mayparin kamo a akma siras kadwan saya a maynamot do kayit no kapanganohed da kan kaānos da, ki rawaten daw inkaryaw no Dyos.

No Kari Ni Āpo Dyos

13 Naknakmen ta si simna āpong ta a si Abraham, ta do nakapagkaryaw ni Āpo Dyos di Abraham, inkeddeng na a tongpalen naw nawri a kari na. Maynamot ta apabaw matortoray pa kan iya a mismo, pinagkari naw bokod na ngaran.

14 Inkari na a kāna, “Ikari ko a bindisyonan konchimo, kan parohen konchiw kapotōtan mo.”[†]

15 Ki natongpal inkari naw di Abraham maynamot ta inan-anōsan ni Abraham a ninanaya.[‡]

[†] **6:14** **6:14** Gen. 22:16-17   [‡] **6:15** **6:15** Myan payawan na dadwa poho kan dadima a katawen a yapod kari no Dyos di Abraham a parohen nanchiw kapotōtan na a mandad nakayanakaw ni Isaak (Gen. 12:1-4; 21:5). Do nakadiman na, ki dadwa paw apōko na a anak ni Isaak (Gen. 25:26).

16 An tawo magkari a maynamot do kaoyod no chirin da, ki osaren daw ngaran no matortoray kan sira, kan iyaw nawri a kariw mapaysonong so aran āngo a pagkokontraan.

17 Dawa, magkari si Āpo Dyos. Maynamot ta chakey ni Āpo Dyos a ipaneknek a dyi na polos a tadyan panggep na dyirad mangrawataya so inkari naya, inpaboya na a malawag maynamot do kaosar nas mismo a ngaran na a pagkari.

18 Iyaw karyaya no Dyos, ki polos a dya magbalbaliw, as kan pagbabawayan naba no Dyos tayoka na a naikari, ta maparin aba yaten a bayatawan Āpo Dyos. Dawa, yapod dyaya, yaten a komnāmang do dyi aya polos a matadyan a kari na dyaten, maypangay paw kapaypaymet no kapanapet ta do namnama taya dya.

19 Ta iyaw kapagnamnama taya do Dyos, ki iya danaw omsimpa so kapanganohed ta a maynamot ta masyirto a matongpal. Kaiyarigan naw asaw a pondo a naipinsan do rakoh a bato tan dyi ta malyod a malasa do kapanganohed. Maynamot do nyaya a namnama ta, ki akmay somindep ta na do kasasantwanaya a yanan no Dyos a akma siras papadi saw do kasdep daw do bitaw no kortinaw do timplo da.

20 On, ta pinanman na yaten Jesos a pinakainawan ta do salapen Āpo Dyos a pangdakdaw do Dyos a maynamot dyaten. Pinarin naw komwan, ta nayparin si Jesos a iyaw abos pandan a Katotohosan a Padi ta a akmas kapadyaw ni Melkisedek.

7

No Kapadi Ni Melkisedek

¹ Iyaw nyaya Melkisedek, ki āri do nakarahan do Salem. As iya, ki padi ni Āpo Dyos a Katotohosan. Binindisyonan nas Abram do nakabayat naw sya yapo do paggogobatan do nakapangābak naw siras matatarek saw a āri.

² As do dawri, intoroh ni Abraham di Melkisedek apagkapollo no tabo kinabaknang saw a nahap na. No chakey a batahen ngaranaya a Melkisedek, ki “Āri no Malinteg.” Mayngaran pa so Āri do Salem, as kan no chakey na batahen, ki “Āri no Kapyा.”

³ Do Masantwan a Tolas, ki abaw naitolas a maynamot an sino saw inyapwan na kan an sino saw kapoonan na. Abaw naitolas a maynamot do nakaiyanak kan kadiman na. Ta iya, ki akmas Anakaya no Dyos a nāw na no kapadi na a abos pandan.

⁴ Nyaw pakaboyan ta an maypāngo kabileg ni Melkisedek. Intoroh dya no maidayaw a kapoonan ta a si Abraham apagkapollo no tabo a nahap na a kinabaknang do kapachigobat naw.

⁵ Asa pa, sigon do Lintegaw ni Moyses, yapod kapotōtan saw ni Lebi iyaw pakayapwan papadi do Israel. Sira paw akin rebbeng a mangpeh so apagkapollo a yapod kaidyan da saw a Israelita a aran sira, ki kabagyan da sa a kapotōtan pa ni Abraham.

⁶ Ki aran dya yapo si Melkisedek do kapotōtan Lebi, ki alit na rinawat na saw apagkapolwaw ni Abraham. Asa pa, binindisyonan na pas

Abraham a aran si Abraham danaw mangrawat so kari no Dyos.

⁷ On, masigorādo a matortoray mangbindisyonaw kan iyaw mabindisyonian naw.

⁸ Iktokto ta paw nyaya: Siraw papadi da saw no Jodyo, ki aran rebbeng daw mangrawat so apagkapollo dan tawotawo saw, ki alit na nadiman sa. Ki si Melkisedek nangrawat so apagkapolwaw ni Abraham, as kan sigon do naitolasaw do Masantwan a Tolas, ki nadiman aba, ta sibibyay pa.

⁹ Maynamot do nyaya, ki maparin dana a mabata ta a maynamot di Abraham a pinakainawan ni Lebi, bāli naitoroh danan Lebi apagkapollo na di Melkisedek a aran si Lebiw rebbeng na pakono a mangrawat.

¹⁰ Ta si Lebi, ki ari pad nayanak do nakabayat ni Melkisedek si Abraham. Ki aran komwan, maparin ta a batahen a naibidang a myan pa do dawri do irahem ni Abraham a kapoonan na do nakaitoroh naw so apagkapollo na di Melkisedek.

¹¹ Chapatak ta na a do kaitorohaw ni Āpo Dyos so linteg na dyirad aāmang ta saw a Jodyo, ki tinongdo naw kapotōtan saw ni Lebi tan sira danaw makatoneng do dāton saw sigon do Lintegaw ni Moyses. Ki an maparin sawen asa tawo mayparin a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot do kapagtongpal so linteg, ayket na, apabaw sirbi no nakatoboyaw no Dyos so matarekaw a padi a akmas kapadyaw ni Melkisedek, kan akmabas kapadyaw ni Aaron a asa dyirad kapotōtanaw ni Lebi.

12 Ta an matadyan kinapadi, machita a matadyan linteg.

13 On, chapatak ta a matadyan dana a maynamot ta iyaw Āpo taya a si Jesos, ki Katotohosan a Padi. Ta iya, ki yapo do matarek a kapoonan, kan yapo aba do kapotōtanaw ni Lebi a sira lang myanaw so rebbeng a magsirbi do Dyos a mangidāton so binyay do altaraw.

14 Ta matayo aba a nayanak si Āpo Jesos do kapotōtan Joda, kan aba polos binatabata ni Moyses a maynamot do dyaya a kapoonan do kaibahey naw so maynamot do papadi.*

Iyaw Matarek A Padi A Akmas Melkisedek

15 Malawag a maboya ta a matadyan danaw adan a linteg no padi a maynamot ta myan danaw tadi da a si Kristo a iyaw bayowaw a padi a akmas kapadyaw ni Melkisedek.

16 As si Jesos, ki nayparin a padi a maynamot aba do nakatawid na sya a yapod kapotōtan Lebi a akmas inbilinaw no linteg daw no Jodyo saw, an dya maynamot do panakabalin no abos pandan a byay na.

17 Maynamot dya, iyaw nyaw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Padi ka a abos pandan a akmas kapadyaw ni Melkisedek.”†

18 Dawa, no maawātan ta dya, ki pinawadin no Dyos adanaw a ononotan maynamot ta mahaha dana kan abo danaw sinpasangan na.

19 Ta abaw maparin no linteg a mangpalinteg so asa tawo do salapen no Dyos. Ki maynamot do

---

* **7:14** **7:14** Eks. 28:40-43; 29:9; Leb. 21, 22; Nom. 3-4   † **7:17**
7:17 Sal. 110:4

dya, inpaboya ni Āpo Dyos iyaw maganaganay pa a namnama ta tan makapaypasngen ta na dya.

20-21 Ki nawri aba lang, ta myan paw inkari no Dyos. Ta do nakapagpadi daw no padi saw do Israel, ki abaw komwan a inkari na. Amnan si Jesos, ki engga, ta myan kari ni Āpo Dyos a maynamot dya a kāna,

“Nagkari si Āpo, kan polos anchi a dya magbaliw nawri a inkari na a, ‘Imo padi a abos pandan.’ ”‡

22 Dawa, maynamot do dyaya a kari no Dyos, si Jesos danaw mangipasigorādo dyaten a iyaw bayowaw a tolag no Dyos, ki maganaganay a adayo kan adanaw.

23 Iya paw nyaw kadlawan so nachidomaan Jesos dyirad papadi saw do nakarahan. Oyod a aro saw papadi a natatadi, ta tod sa nadiman a dyi da natongtong tarabako da a kinapadi.

24 Bahes nabad Jesos, ta nāw no kinapadi naya, ta machipanda abaw byay na.

25 As dawa, iyaw nyayaw paynamotanaya a abo pagkorāngan no kapangisalakan ni Jesos siras maypasngenaw do Dyos a maynamot do kapanganohed da dya. Ta iya, ki sibibay a abos pandan a mangibabaet dyira do Dyos.

26 Mapatak a maboya ta a si Jesos danaw Kattotohosan a Padi ta a taywara maikosto dyaten. Ta iya, ki masantwan kan abaw pakapilawan na kan abaw gatos na. Ta pinasyay ni Āpo Dyos dyirad arwayas gatos, kan pinatohos na

---

‡ **7:20-21 7:20-21** Sal. 110:4; Heb. 5:6; 7:17

do hanyit do yananaw a abaw kapariho na do salapen no Dyos a mismo.

²⁷ On, akmaba siras kadwan saya a katotohosan a padi do lobongaya, ta machita nabaw kararaw a mangidāton so binyay tan mapakawan do gatos na a mismo kan kaisarono na so tawotawo do gatogatos da. Ta iya, ki naypisa lang, ta intoroh naranaw dāton na a iyaw inawan na a nadiman tan napakawan dana tabo tawotawo do gatogatos da.

²⁸ Dawa, napatakan ta a signon do Linteg ni Moyses, maparin tawo mayparin a katotohosan a padi a aran myan so pakapilawan. Ki iyaw karyaw a inkeddeng no Dyos, ki engga. Ki signon do dawri a kari no Dyos a nanawnawdyi pa kan Linteg ni Moyses, ki no naitongdo a nayparin a abos pandan a Katotohosanaw a Padi do bayowaw a tolag, ki si Jesos a Anak na. As iya, ki abo polos so pakapilawan.

8

Si Jesos, Katotohosan A Padi Ta Do Bayo A Tolag

¹ No pontos no chakey namen a ibahey dyinyo sichangori, ki iyaw nya: Ari dana dyaten Katotohosanaw a Padi ta, kan ari a maydisna do mangket do kawanan no tronwaw no Dyos no Katatan-okanaw a Āri do hanyit a machipagtoryay dya.

² Ari daw a mangtongpal so rebbeng no katotohosanaw a padi do salapen no Dyos do oyod a yanan a pagdayawan Dyos. As no

pagdayawanaya, ki pinatnek no Dyos a mismo,
kan tawo abaw napatnek sya.*

³ Kāda katotohosan a padi do dya tana, ki natongdo a manoroh di Āpo Dyos so dāton daw a binyay kan siraw kadwan a rigalo dan tawotawo tan mapakawan dana sa. As dawa, nyaw paynamotanaya a machita a myan dāton ni Jesos a Katotohosan a Padi ta.

⁴ Amnan myan pa sawen si Jesos do tanaya, ayket, makapagpadi aba, ta ari sayaw sigod a papadi a mangidāton so binyay daya signon do binata naw do linteg.

⁵ Ta iyaw kapagsirbi daya a kinapadi, ki ladawan kan anyino lang no myanaya do hanyit. Ta aran si Moyses do kaychowa do sakbay naw a mapatnek so pagdayawan da a tabirnakolo, ki inbilin ni Āpo Dyos dya a kāna, “Annadan mo tan maparin mo iyaw pormaw a akmas naipaboyaw dyimo do tokon.”†

⁶ Iyaw kapagsirbyaw a rinawat ni Āpo Jesos, ki maganaganay pa adayo kan iyaw kapagsirbyaw no sigodaw a papadi do tanaya a maynamot ta si Jesos danaw mangpasigorādo so bayowaw a tolag a inpākat ni Āpo Dyos dyirad tawotawo. Iyaw nyaya bayo a tolag, ki naibasar do matarek kan mayiyit a kari kan iyaw adanaw.

⁷ Ta an abo sawen pagkorāngan no nanmaw a tolag, sigorādo a machita pabaw katadi na.

⁸ Ki machita maynamot ta myan kōrang no kapanganohed dan tawotawo. Dawa, binata no

* **8:2 8:2** No bata na do chirin Griego, ki “tabirnakolo” mana “tolda.” Eks. 25-27; Heb. 9:1-7   † **8:5 8:5** Eks. 25:9, 40; 26:30; 27:8

Dyos do naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Itonchiw araw a kapamarin kos bayo a tolag dyirad tawotawo saya do Israel kan siraw kapotōtan Joda.

⁹ Ki akma pabanchi so nakapachitolag kwaw dyirad kapoonan da saw do arawaw a nakaisongsong ko sira a inkaro do Egipto. Tinongpal dabaw kapachitolag ko dyira. As dawa, ninonolay ko sa, kānan Āpo.

¹⁰ Komwan anchiw bayo a kapachitolag ko dyirad tawotawo saw do Israel. Ta do marawa anchi a araw, ki kypyahen ko sanchiw linteg ko do aktokto da, kan itolas ko sanchi do poso da tan dyi da sa mawayakan. Yaken anchiw Dyos da a dayāwen da, as kan ibidang ko sanchi a tawotawo ko.

¹¹ Machita pabanchi a manginanawo sa so kaidyan da mana mangibahebahey dyirad kakakteh da sa so maynamot do kapatak so Dyos, ta chapatak darananchi yaken a tabo, somiknan do kabobodisan so sirib a mandan kasisiriban.

¹² Pakawanen ko sanchi do marahet saya a kaparin da, kan nakmen ko pa sabanchiw gatogatos da dyaken.”[‡]

¹³ Iyaw no nakapaychirinaya no Dyos a maynamot do bayowaya a nakapachitolag na, ki inbidang narana adan nanmaw. As no chakey na batahen omnadan, ki machita matadyan, ta

---

[‡] **8:12 8:12** Jer. 31:31-34

apabaw sinpaspangan na kan ito danaw kabo na.

9

Iyaw Adan Kan Bayo A Kapagdaydayaw

¹ On, iyaw nanomaw a tolag, ki myan saw paglintegan no kapagdaydayaw do Dyos, kan myan tabirnakolo* a pinatnek dan tawotawo a pagdaydayawan da do tanaya.

² Iyaw napatnekaya a tabirnakolo, ki dadwas kwarto. Iyaw manōmaw a kwarto na a somalap do gagan, ki iyaw yanan matawaganaw so Masantwan a Yanan. Iyaw no yananaw no padatokan so soho kan asa lamisaan a pachilapawan tinapay a maidāton do Dyos. Myan paw kortina do rowangan naw.

³ Masaw no makatayrahemaw a kwarto a nachisiping do nanmaw, ki myan kortina a dyindyin kan aneb na. No ngaran no makatayrahemaw a kwarto, ki Kasasantwan a Yanan.

⁴ Do dyaw yananaya no altar a nakalopkopan so balitok a paysosohan da so insinso. Dya paw yananaya no lakasan no tolag a nakalopkopan so balitok. Iyaw nyaya lakasan nakaposkan balitokaw a banga a myan so māna. Myan pa dyaw minlakaw a sarokod ni Aaron kan dadwa saw a matatāpi a bato a nakaitolasan bilin.[†]

⁵ As do mamantohosaw a anmo no lakasanaw, myan saw nachipong do tohong naw a dadwa

---

* **9:1 9:1** Eks. 25:27; Leb. 24:1-9   † **9:4 9:4** Eks. 16:31-35; 25:16; 30:1-10; Nom. 17:8-10; Deot. 10:3-5

mapipintas a balitok a sinan anghil a mangipaboya a myan daw Dyos. Siraw nyaya, ki mayngaran so kerobim. Pasalokoben daw panyid daw do yananaw a pakapakawanaw gatos. Ki chimpo paba sichangori no kailawlawag no chakeyaw a batahen nawri.

⁶ No ibahey ko lang dya, ki komwan nakaornos da no nyaya a warawara. Kararaw siraw papadi saw, ki maytatadi sa a somdep do manōmaw a kwarto do irahemaw no tabirnakolo a mamarin so rebbengen daw.

⁷ No lang makasdep do makatayrahemaw a kwarto, ki iya lang katotohosanaw a padi, kan maypisa lang do asa katawen. Ki aran iya, ki polos a dya makasdep daw, malaksid an panawbi naw raya no binyayaw a idāton na do Dyos tan iwarsi na do yananaw a pakapakawanaw tawo do gatos da. On, parinen na a para do bokod na gatos kan gatos da no tawo saw a dya makadlaw so kapaygatos.

⁸ Maynamot do dyaya, mapatak kaipaboya sya no Ispirito Santo a ari pad naywangan rarahan tan maparin tawo makasdep do Kasasantwanaya a Yanan ranan kapakaro no adanaya a tolag.

⁹ No nyaya, ki pakahapan tas nanawo ta sichangori. Ta tabo saw nyaya, ki anyino lang a mangpaneknek dyaten sichangori a abaw maisidong no kapangidāton so binyay kan kapanoroh so rigalo a mapalinteg so tawo. On, mawyasan aban rayan binyayaw aktokto dan tawotawo a makey a magdayaw do Dyos tan mayparin sa a masantwan do salapen na.

¹⁰ Ta siraw nyaya dadakay, ki para lang do

kanen kan inomen kan kadwan pa sa a ononotan a kapagdaldalos. Sira tabo nyaya, ki makatay-hapot sa paglintegan. Aba polos maparin da a mangdalos so kapangtokto, kan naosar lang nyaya a nandad chimpwaw no nakabaliw no Dyos so tabo.

Si Jesos Mangipasigorādo So Bayowaya A Tolag

¹¹ Changori myan dana si Kristo a naytēnek do rebbeng naw a Katotohosan a Padi a mangyan-gay dyaten so maganay saw a bindisyon a maynamot do bayowaya a tolag. Iyaw paytarabakwan naw, ki myan daw do Kasasantwanaw a Yanan do salapen no Dyos a mismo do hanyit. On, oltimo a maganaganay nyaya a paytarabakwan kan adanaw a tabirnakolo, ta pinarin aban tawo nyaya, an dya si Āpo Dyos a mismo namarin sya.

¹² On, nagtaros a somindep si Jesos do Kasasantwanaw a Yanan do salapen Dyos a mismo, as kan miniropirwa paba a somindep, ta dīta narana daw. As no pinanaybi na a indāton, ki iyabaw rayaw no kalding mana iyaw rayaw no orbon a baka. Ta no indāton na, ki iyaw bokod naw a raya. Tan komwan, ki itarabāko naw abos pandan a pakaisalakanan ta.

¹³ Ta do kaychowa, no chakey na batahen linteg a kapagdaldalos, ki mawyasan saw tawo saya a mabata a dya madalos do salapen no Dyos a maynamot do kapangiwasit dyira so raya

dan kalding mana tōro saw a baka mana iyaw no ahbekaw no nasosohanaw a orbon baka.[‡]

14 Ki an myan sirbi no komwan a kapangidāton do Dyos, ad-adda pa adayo a myan sirbi no rayaw ni Kristo! Ta maynamot do panakabalin no abwayas pandan a Ispirito no Dyos, ki intoroh ni Kristo inawan na a nadiman kan naidāton a aba polos so pakapilawan. On, pinarin naw nyaya tan oyasan naw aktokta ta a mapaparin dyaten so abwayas sirsirbi a mapakwan dyaten do kadiman tan makapagsirbi ta do sibibyay a Dyos.

15 As dawa, si Kristo mangibaet do bayowaya tolag tan siraw tinawaganaw no Dyos, ki marawat daw naikaryaw a abos pandan a maitoroh a pamindisyon no Dyos. Maparin akmayas nya maynamot ta myan nadiman a nangwayawaya so tawo do nakapaygatos daya do kayan da paw do adan a tolag.

16 An myan tawo a mangitolas so ipatāwid na, anchan nadiman, machita a myan anchiw pamaneknek a oyod a nadiman nawri a tawo sakbay a marawat no panorohan naw iyaw tawidaw a naitolas.

17 Ta an myan mangitolas so ipatāwid na, ki oyod aba a chitahen an sibibyay paw nawri a tawo. Nawri dananchiw kahap no man-

---

^{‡ 9:13 9:13} Myan mabata dadwa klasi a dāton do dya. Siraw baka mana kılding, ki nawriw dāton da an maynamot do gatos da (Leb. 16:1-9). Ki iyaw ahbekaw no nasosohanaw a orbon a baka, ki osaren da an myan tawo a maibidang dana malapos a maynamot ta sinalid naw bangkayaw no nadiman (Nom. 19).

grawataw sya anchan nadiman danaw nangitolasaw.

¹⁸ Komwan sawen iyaw adanaw a tolag, ta abaw sinpasangan dāton dan Jodyo kaychowa, malaksid an myan moyog a raya a mangipaneknek a oyod a myan nadiman a binyay.

¹⁹ Ta do nakaibaheyaw ni Moyses so tabo a bilin no linteg dyirad tabo tawotawo, inhap naw rayaw no orbon saw a baka kan kalding, as kan pinasagel na do ranom, as nakapawarsi na sya do librwaw no linteg, as kan do tabo a tawotawo. Nangosar so isopo§ kan iyaw manyibayaw a boboh no karniro a nawriw pinangbindita na sira.

²⁰ Binata na dyira a kāna, “Iyaw nya raya, ki mangpaneknek so tolagaw a inbilin no Dyos a tongpalen nyo.”

²¹ Masaw, aran iyaw toldaw a tabirnakolo da, ki winarsyan ni Moyses kan tabo saw osaren da saw an magdaydayaw sa do Dyos.

²² Ta no kaoyodan na, ki sign do chakeyaw no linteg, ki magistayan a tabo, ki naibidang a nadalosan a maynamot do kapangibindita das raya.* Masaw, aba polos kapakawan tawo, malaksid an myan madiman a moyog so raya.

No Kapakawan No Tawo A Maynamot Do Nakaidāton Kristo

---

§ **9:19** **9:19** Eks. 24:7-8. Iyaw isopo, ki asa klasi no warang a tamek a tomobo do ahtahtak no atoy. An myan binditaan padi, osaren daw nya a patahtahmen do rayaw no animal, as kapawasiwasit da sya. * **9:22** **9:22** Eks. 24:6; 40:9-15; Leb. 8:16-19; 16:14-16

23 Tabo saw nyaya a napariparin do tabirnakolwaya a pagdayawan Jodyo, ki akmay anyino no myanaw do hanyit a yanan Āpo Dyos, kan naibidang sa a nadalosan maynamot do dāton saya a binyay. Ki iyaw oyod a pagdayawan do hanyit, ki syimpri machita naw maganaganay pa adayo a dāton kan siraw binyay saya dya.

24 Ta somindep aba si Jesos do pagdayawan a pinarin tawo a iyaw anyino no oyod. Ta no sindepan na, ki do hanyit a mismo, as kan do dawri, ki iya danaw pinakainawan ta a machisalap do Dyos.

25 On, toladen na sabaw papadi saya do lobonggaya. Ta an sira, ki kāda tawen, iyaw katotohosanaw a padi, ki somdep do Kasasantwanaw a Yanan do tabirnakolwaw a mangidāton so dyi na bokod a raya. Ki si Kristo, ki pirmi aba a somindep, an dya naypisa lang a somindep a nangidāton so mismo na raya.

26 Ta an toladen Jesos napariparinaya do nakarahan, ayket, machita a pirmi a madiman a somniknan pa do nakaparswaw no lobonggaya a manda sichangori. Ki iya, naypisa lang a nangidāton so byay na do kapanawdyan saya a chimpo, kan mirwa paba polos a aran anchan āngo. Ta maynamot do naypisa lang a nakadiman na, ki pinakawan na yaten a tabo do tabwa nakagatosan ta.

27 Akmas tawo a naikeddeng a madiman do maypisa lang, kan katayoka na, ki okomen no Dyos,

28 masaw a naypisa lang a naidāton si Kristo a mamakawan so tawotawo do gatogatos da.

Mirwa panchi a mapaboya, ki maynamot paba do gatos, an dya iya danaw kapangisalakan na siras nahay danaw a mangahahay a mangnanaya sya.

10

¹ Sichangori, mapatakan ta a iyaw lintegaw a tinokos ni Moyses, ki anyino lang no myanaw do hanyit. Ta no linteg, ki ladawan lang no oyodaw a maganay a bindisyon a itonchi. Mapatak a maboya ta a aran anchan āngo, ki polos anchi a dya maparin linteg a mapalinteg asa tawo do salapen no Dyos do kanāw da no papadi saw a maybibidi do kāda tawen a mangiparawat so dāton a binyay.

² Ta kaspangarigan, an myan sirbi no kapangidāton daw so binyay a mapaypisa mangdalos so tawotawo do salapen no Dyos, ayket, apabaw pakariribokan aktokto da no magdayaw saw do Dyos a maynamot do gatos da, as kan masigorādo a magsardeng dana sa mangidāton so binyay.

³ Ki komwan aba sawen, ta do kāda tawen, nawri lang ipanakem no dāton sayaw kayan gatos no tawotawo.

⁴ Ta polos a dyinchya mapakaro no raya saw no tōro no baka kan kalding iyaw gatos.

⁵ As dawa, do kakalo danaw no kangay ni Kristo do lobongaya, ki binata nad Āpo Dyos a kāna,

“Nawri abaw chakey mo kapangdiman so binyay kan dāton. Ki insaganāan mo yaken so

inawan ko a myan so raya tan iparawat
ko nyaya dāton ko dyimom Āpo.

⁶ Ta chahwahok mo sabaw nadiman a binyay
a masosohan do pangidātonan kan siraw
dāton saw tan mapakawan tawo do
gatogatos da.

⁷ Chako dya, mo Āpo Dyos a mamarin so chakey
mo a akmas naitolasaw do Masantwan a
Tolas a maynamot dyaken.”*

⁸ Maboya ta do dyaya a nanmanma a binata
ni Kristo a chakey naban Āpo Dyos dāton saw
a binyay, kan nawri abaw chahwahok naw
binyayaya a masosohan do pangidātonan mana
siraw dāton saw a in-gagāra da tan mapakawan
tawo do gatogatos da. On, binata naw nyaya a
aran siraw dāton saya, ki sigon do chakey no
linteg.

⁹ Sinpangan na, binata pa ni Kristo, “Chako
dyo, mo Āpo Dyos a mamarin so chakey mo.”
Do dawri, pinawadin no Dyos nanmanma saw
a dāton, kan pinatadi ni Kristo mismo na a
inawan.

¹⁰ Maynamot ta pinarin Jeso-Kristo chakey no
Dyos, pinayparin na yaten a masantwan dana
a tawotawo na a maynamot ta naypisa lang
nakaidāton na so bokod na inawan.

¹¹ Kararaw a maytatadi saw papadyaw no
Jodyo a magsirbi, kan pirmi da idāton nawri
sa a dāton a binyay. Ki polos a dya marawa
pakarohen nya sa dāton iyaw gatos.

¹² Bahes nabad Kristo, ta indāton Kristo asa
lang a dāton a abos pandan a mamakawan so

---

* **10:7 10:7** Sal. 40:6-8

tawotawo do gatogatos da. Do katayoka na, ki naydisna do makanawan ni Āpo Dyos do hanyit.

¹³ On, ari daw a mangnanaya a mandan maābak san Āpo Dyos kabosor na kan ipapi-tapita na sad kokod na.

¹⁴ Ta maynamot do asa lang a dāton, ki inkeddeng na sa a abos pandan a malinteg do salapen no Dyos, siraw dinalosan naranaw do gatos da.

¹⁵ Iyaw nyaya, ki ipaneknek dyaten no Ispirito Santo iyaw a inbaheyaw no Dyos. No nanma, ki kāna,

¹⁶ “Komwan anchiw bayo a kapachitolag ko dyirad tawotawo saw do Israel. Ta do marawa anchi a araw, ki kapyahen ko sanchiw linteg ko do aktokto da, kan itolas ko sanchi do poso da tan dyi da sa mawayakan.”

¹⁷ Innayon na pa, “Nakmen ko pa sabanchiw gatogatos da kan karahet da.”[†]

¹⁸ Dawa, an napakawan dana sa, machita pabaw dāton tan mapakawan sa do gatogatos da.

No Kapaypasngen Ta Kan Nāw Ta Na Do Dyos

¹⁹ Dawa, kakakteh, maynamot do nakadimanaw ni Jesos do kros a inoyogan raya na, myan danaw komplito a kawayawaya ta a makasdep do Kasasantwanaya a Yanan do mismo a salapen no Dyos.

²⁰ Maynamot do nakadiman naw do kros, iniwangan ni Jesos dyaten bayo a rarahan a

---

[†] **10:17 10:17** Jer. 31:33-34

mangay do abos pandan a byay. On, maynamot ta inparawat naw mismo a inawan na a nadiman, pinirit naw kordinaw[‡] a nachibalat do payawanaw no tawo kan Dyos.

21 On, myan danaw matan-ok a Katotohosan a Padi ta a nāw na mangaywan so tawo no Dyos.

22 Dawa, maypasngen ta pakono di Āpo Dyos a maynamot ta rakoh kakey ta kan abaw dwadwa no kapanganoched ta. On, maypasngen ta na, ta naibidang ta na a nadalosan maynamot do nakadimanaw ni Kristo. Oyod, akma na yaten Kristo a winarsyan so raya na, kan akma danaw nawyasan aktokto ta so madalos a ranom.

23 On, nāw ta na pakono a manapet do ipaneknek taya a kapagnamnama ta di Āpo Dyos. Ta matalek si Āpo Dyos a magtongpal so tabo a inkari na.

24 Iktokto ta pakono an maypāngo kapaysinyoyokay ta do adaw kan kapamarin so maganay.

25 Kawayakan tabaw kapaychichipeh ta a magdayaw di Āpo Dyos a akmas dadakay daw no kadwan, basbāli a ad-adda pakono no kapirmi ta maysin-aahwahok, naten dana sichangori do kaboya ta nayas kapaypaypasngen danayan araw no kapaybidi ni Āpo ta.

Si Āpo Dyos Anchiw Atbayen Ta

26 Ta an īsad ta tongtongan maygatos do nakapatak ta nayas oyod a maynamot di Kristo, apabaw aran āngo a dāton a maparin ta osaren tan mapakawan ta do gatos,

---

[‡] **10:20 10:20** Mk. 15:38

27 basbāli a no nabidin, ki iyaw kapagnam-nama ta a sibabakel do makamwamomo a kapangokom no Dyos kan makananawa a apoy a maysosoh siras komontra saw do Dyos.

28 Naknakmen ta a signon do Linteg ni Moyses, an myan mangsokir so linteg, as paneknekan dadwa mana tatdo, sigorādo a ipadiman dan totorayen da saw nangsokiraw a aba polos kāsi da dya. §

29 An komwan dosa no tomnadyichokodaw so Lintegaw ni Moyses, syimpri mayiyit pa adayo dosa na no mangtokatokapaw so Anakaya no Dyos. Ta an komwan, tod na dyābat rayan Jesos kan oy-oyawen na paw iyaw Ispirito Santo a iyaw mangyangayaw so parabor kan kāsi ni Āpo Dyos dya. On, makamwamomo iyaw dosa na, ta inbidang na malapos iyaw rayaw no bayowaw a tolag a mangdalos sya do gatos na. Maypāngō paronchiw karakoh no dosa na?

30 On, chapatak ta na an sino nakabataw so nyaya, "Yaken anchiw mamahes." Binata na pa, "Paychapidyen ko sanchiw tawotawo ko."*

31 On, oltimo a makamwamomo an naitongdo kamo a okomen no sibibyay a Dyos.

32 Ki iktokto nyo dāmo nyowaw a nakatoneng so sohwaya a si Kristo. Aro dinidiw nyo a lidyat do nakapanganohed nyowaw dya, ki polos a naābak abaynyo no nawri sa lidyat.

33 Otro, do naypisa, nadidiw nyo nakalala kan kaidadanes kan taywara nasnesnekan do salapen aro a tawo. As myan saw kadwan

---

§ **10:28** **10:28** Deot. 17:2-7   * **10:30** **10:30** Deot. 32:35-36; Roma 12:19

dyinyo a nakasagāna sa a machirapa dyirad kadwan saw a kakakteh nyo do kapanganohed do kapachipangdidiw da so nakalidyatan da.

34 Ta siraw nabahod saw a maynamot do kapanganohed da, ki chināsi nyo sa. As do nakasamsam daw so warawara nyo, ki nasoyot kamo a nagan-ānos a maynamot ta chapatak nyo a iyaw namnamaen nyod hanyit, ki maganaganay a adayo kan siraw warawara nyo do lobongaya, as kan nāw na abos pandan.

35 As dawa, abohen nyo abaw kayanaya no tored nyowaya, ta itoroh no Dyos rakoh a gongona nyo.

36 Ta machitaw kaānos nyo a magibtor tan maparin nyo chakey no Dyos, as kan tan marawat nyo inkari na.

37 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Mahay paba, as kangay dana no mangayaw anchi, kan maybabalay abanchi do kangay naw.

38 Ki ara, ki mabyay sanchiw malintegaw a tawotawo ko a maynamot do anohed da. Ki an myan komaro do anohed na, ki mahwahok na pabanchi yaken.”[†]

39 Ki an yaten, akma taba siras komnaro saw do anohed da a mangay do kararayawan da, basbāli a naibidang ta na dyirad manganochedaw, as kan nāw ta a mangigpet so kapanganohed ta tan maisalakan tanchi.

[†] **10:38 10:38** Hab. 2:3-4; Roma 1:17; Gal. 3:11; Pal. 22:7, 12, 20

11

Iyaw Kapanganohed

¹ Āngō paro chakey na batahen kapanganohed? No kapanganohed, ki pamaneknek so kayan hahawen ta kan pangsigorādo so dyi ta pa saya maboya.

² Ta maynamot do kapanganohed daw no kapoonan ta saw, naparin da nahwahok iyaw Dyos.

³ Maynamot do kapanganohed, natonngan ta a yapo do chirin no Dyos, ki naparswaw hanyit kan tana a siraw nyayaw inahtotan daya no maboya saya a yapo do dyi saya maboya.*

No Maynamot Da Abel, Enok, Kan Noyi

(Gen. 4; 5:24; 7:1-8:22)

⁴ Maynamot pad kapanganohed, nangidāton si Abel so ad-adda maikari a dāton kan dātonaw ni Kain. As maynamot do dyaya, narawat naw pamadayaw dya no Dyos a iya, ki asa malinteg a tawo a maynamot ta rinawat no Dyos dāton naya. On, aran nadiman dana, ki akmay maychiychirin pa dyaten a maynamot do kapanganohed naya.

⁵ Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nakaditchan si Enok do kadiman. Inpahap no Dyos do yanan naw do hanyit. As dawa, abaw nakadongso so inawan naw. Binata no Dyos do Masantwan a Tolas a do sakbayaw a nakahap na sya, ki nahwahok dana dya.

⁶ Amnan abo kapanganohed ta do Dyos, ki aba polos matarek a pangahwahok ta sya. Ta aran

---

* **11:3 11:3** Gen. 1-2

sino a makey a maypasngen do Dyos, ki machita a anohdan na a myan danaw Dyos a manggongona so omchichwas dya.

⁷ Maynamot pa do kapanganohed ni Noyi, ki inanohdan naw ballāag no Dyos a maynamot do maparinaw anchi do manam a araw a aran dyi na pa naboya. Tinongpal na a maynamot do nakapamarin naw so biray a nawriw nakaisalakanan da asa kapamilyaan. Maynamot do dawri a kapanganohed ni Noyi, naokom lobongaya, ki inbidang na si Noyi a malinteg a maynamot do kapanganohed na dya.

*Abraham Kan Sara
(Gen. 12:1-4; 17:17; 18:11-14; 21:1-2)*

⁸ Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nagtongpal si Abraham do katawagaw sya no Dyos. Maynamot do dawri, kinarwan naw tana na, kan nangay do tanaw a inkari dya no Dyos a tawiden na a aran dyi na pa chapatak an dino kwanan na.

⁹ Maynamot do anohed na, minyan do tanaw a inkari dya no Dyos a aran akmay asa istranghiro do dawri a tanan matarek. Tolda lang naginbirnan da, kan minyan sa daw sa Isaak kan Jakob. Ta aran sira, ki nangnanaya sa a machipagtawid so inkaryaw no Dyos.

¹⁰ Ta do dawri, panapanayahen ni Abraham syodadaw a inranta kan patneken ni Āpo Dyos, iyaw syodadaya a mapatnek a dya polos a mabdibdis so pondasyon.

¹¹ Maynamot do anohed, nangīnaw si Sara a aran ultimo a baket dana. On, naparin nyaya a

maynamot ta rakoh kapanganohed ni Abraham a tongpalen no Dyos inkari na.[†]

12 Dawa, aran malkem dana taywara si Abraham do dawri, ki maynamot dya, iyaw inahtotan aro a kapotōtan a akmas kāro daya no bitohen do hanyit kan akmas kārwaya no anay do payis no kanayan a dya mabidangan.

13 Siraw nyaya aro a tawotawo, ki nadiman sa tabo a nāw dad kapanganohed a aran dyi da pa narawat inkaryaya no Dyos do kayan daya a mabyay do tanaya. Aran mahay pa do dawriw katongpal no kari naya dyira, ki akmay naboya da, as kan alit na chinasoyosoyot da a pinanaya, ta masyirto da a myan anchiw araw a katongpal na tabo. Dawa, inpodno da a inbidang da a istranghiro sa do tanaya, ta tod sa naginbirna dya.

14 An komwan inpodno da, ki no chakey na batahen, panapanayahen daw matarek paw a yanan da a kabokbokodan da a abos pandan a dyira da.

15 Ki iyabaw tanaw a kinarwan daw iniktokto da. Ta an nawriw iniktokto da, ayket na, myan paw chansa da a nakapaybidi,

16 ki basbāli a chinakey daw kagaganayan a tana a iyaw yananaya a myan do hanyit. Nyayaw paynamotan na a masnekan aba si Āpo Dyos a tawagan da so Dyos da, kan insaganāan na sa so syodad dad hanyit.

[†] **11:11 11:11** Mana “Maynamot do kapanganohed da Abraham, nangīnaw si Sara a aran taywara malkem kan baket dana sa, kan hopes pa si Sara.”

*Sa Abraham, Isaak, Jakob, Kan Jose
(Gen. 22; 27; 47:31; 48:10-16; 50:24-25)*

17 No asa pa pakaboyan tas kayit no kapanganohed ni Abraham, ki iyaw nakasootaw sya ni Āpo Dyos. Ki aran myan kari no Dyos a maynamot di Isaak, alit na nakasagāna dana si Abraham a omdiman sya so moybohaya[‡] a anak na a idāton na do Dyos.

18 On, sitotolok a dimanen na a aran inkari ni Āpo Dyos dya a si Isaak danaw pakatongpalan kari naw a payparwan nanchin kapotōtan na.

19 Nakasagāna a omparin so nyaya, ta sitatalek si Abraham di Āpo Dyos a myan so panakabalin a mapagonggar so tawo, as kan bāli, akma naranay rinawat si Isaak a yapo do kadiman.[§]

20 Maynamot pa do kapanganohed, ki binindisyonan ni Isaak sa Jakob kan Isaw tan rawaten danchiw bindisyon no Dyos do manam a chimpo.

21 Maynamot pa do kapanganohed ni Jakob, ki binindisyonan na saw dadyaw a pōtot ni Jose do kakalo naw a madiman. Do dawri, ki nagsanggiran naw iigpetan naw no sarokod naw a nagdaydayaw do Dyos do nakabindisyon naw sira.

22 Maynamot pa do kapanganohed, do kakalo naw a madiman ni Jose, ki inbahey na a komaro

[‡] **11:17** **11:17** Myan pa saw kadwan a pōtot ni Abraham a akma si Ismael, ki si Isaak lang nayanak a maynamot do kari ni Āpo Dyos. Roma 9:7-9   [§] **11:19** **11:19** Ta an dyi na pinenpen ni Āpo Dyos, ki sigorādo a diniman Abraham.

sanchiw Israelita saw do Egipto. Inbahey na paw parinan danchi so bangkay na.

No Maynamot Da Moyses Kan Rahab

23 Maynamot pa do kapanganohed da, do nakayanakaw ni Moyses, ki intayo da no inyawan na saw so tatdo a kabohan. Maynamot do nakaboya daw sya a dya sinsinan a adekey, chināmo daba kinontraw bilinaw ni Paraon.*

24 Maynamot pa do kapanganohed, do kabaro danaw ni Moyses, chinakey nabaw maibidang a anak no mabakesaw a anak ni Paraon,

25 basbāli a chinakakey naw nachipaylilidyat dyirad tawotawo saw no Dyos kan iyaw kadidiw naw so ragsakaya a malisto a mabo a mapawnot do gatos.

26 On, basbāli a ginanaganay naw maysabhay so kapangoyaw daw no tawotawo kan tabo iyaw kinabknang saya do Egipto. On, chinakakey naw nyaya a maynamot ta myan kapanganohed nad karyaw no Dyos a mangay anchi si Kristo, ta nawriw pirmi a yanan aktokto naw masakbayan saya a gon-gona.

27 Maynamot do rakoh a kapanganohed na, kinarwan ni Moyses Egipto kan abaw kāmo na do solyaw ni Paraon. Inibtoran naw lidyat, ta akmay nāw na chichiban iyaw Dyos a dya maboya.

---

* **11:23 11:23** Do dawri a chimpo, no āwag no āri daw do Egipto, ki "Paraon." Myan bilin na a dimanen da no soldado naw tabo anak da a mahahakay no Israelita saw. Eks. 1:22

²⁸ Maynamot do kapanganohed nad Āpo Dyos, iyaw siniknanan no nanoma a Pistan Nakahabasaw no Anghil do sakbayaw no kakaro dad Egipto. On, inbilin na dyirad Israelita saw a pawasitan da so rayan karniro iyaw pantaw da saw tan dya madiman matotoneng saw a anak da an homabas anghilaw a mangyangay so kadiman.[†]

²⁹ Maynamot pa do kapanganohed da, ki nayam saw no Israelitaw do mabkoh a tana a iyaw nayssayan naw no Mabayaw a Tāw.[‡] Ki siraw taga Egipto saw, do kapadas daw so monot, ki nahmes sa, ta naybidiw tāwaw do sigodaw a kayayan na.

³⁰ Maynamot pa do kapanganohed, nalday matohosaw a ahad do omdibon no syodad a Jeriko do katayokaw no papito a karaw a nakadibon da sya no Israelita saw.[§]

³¹ Maynamot pa do kapanganohed, si Rahab a asa naglaklako so asi na, ki nairaman aba a nadiman do nakadiman daw no nagsokir saw do Dyos, ta inanohdan naw chirin daw no pinadagos na saw a Israelita a nangay a nagispya do dawri a syodad.*

Siraw Kadwan Saw A Manganohed

³² Āngo paw ibahey ko? Apabayaw oras ko a mangistorya sa Gideon, Barak, Samson, Jepte, Dabid, Samuel, kan siraw propīta saw.[†]

[†] **11:28** **11:28** Eks. 12   [‡] **11:29** **11:29** Eks. 14:16-17   [§] **11:30**
11:30 Jos. 6   * **11:31** **11:31** Jos. 2:11-22; 6:22-25   [†] **11:32** **11:32**
 Jos. 23:9-10; Ok. 4:14-16; 7:22-25

33 Ta maynamot do kapanganohed da, ki inābak da saw kadwan saw a pagaryan. As siraw kadwan, ki malinteg sa do kapagtotoray da, as kan rinawat daw inkari no Dyos dyira. Pinanyitem dan kadwan dangoy daw no lion saw.

34 Inosep dan kadwanaw no magilgilayabaw a apoy. Naditchanan daw kadiman do ispada, kan naybadiw a kayit iyaw kakapsot daw. Nayparin sa masiglat do gobat, kan inābak da saw bōyot daw no istranghiro saw a nangay a nachigobat dyira.

35 Maynamot do kapanganohed, myan saw mababakes a minirwa a nangrawat siras minatay da do nakapagongar da a yapod kadiman.[‡] Ki maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki chinakakey daw nalala a nandad nakadiman da kan iyaw kayan wayawaya da a maygatos, ta chinakakey daw mapagongar do maganaganay pa a byay.

36 Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naoy-oyaw sa kan nasanosanot sa. As siraw kadwan saw, ki nakadinaan sa, as nakaposek da sirad bahodan.

37 Nadiman saw kadwan a maynamot ta naagsidan sa so bato, kan naragadi saw kadwan a pinaybebehak da, as kan napotohan saw kadwan so ispada. Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naybibay sa a makakāsi, as kan laylay da, ki lalat no karniro kan kalding. Mapopobri sa a nalala kan nairoromen do tabo byay da.

[‡] **11:35 11:35** 1 Ār. 17:19-24; 2 Ār. 4:18-37

38 Akma saw minidibidi a dyi da chapatak longolongohen da, kan tod sa minidibidi do katokotokonan kan do letlet-ang. Minyan pa sa do aschischip kan aboabot no tana. Maynamot ta komwan kapanganohed da, maikari abaw lobongaya a myan so tawotawo a akma sira.

39 Tabo saw nyaya a tawotawo, ki si Āpo Dyos a mismo mangpaneknek do Masantwanaya a Tolas a myan mayit a kapanganohed da. Ki aran komwan, ki alit na narawat dabaw no inkaryaw no Dyos dyira do kayan da pa do tanaya.

40 Naparin nyaya a maynamot ta myan magaganay a plano no Dyos dyaten. Ta no plano na, ki iyaw kapangnanaya daya so kapachirayay da dyaten a mangrawat so komplitwaya makaskasdaaw a kari no Dyos tan masa ta na mangrawat so inkari naw, as kan tan payparinen na yaten a tabo a tawotawo na a aba polos so pakapilawan.

12

Si Jesos Nakayapwan Kan Mangpayit So Anohed Ta

1 Dawa, kakakteh, maynamot ta naynyopos dyaten taywara saya so karo a sistigo, isagāna ta pakono inawan taya a machilomba a maynamot do kapagtos tas aran āngō a mangrahmet dyaten. On, ipoha ta na saw gatosaya a masonong a machipong dyaten, as siaabanti ta pakono a mayyayo do lombaya a nachilomban ta.

2 Pasyayen tabaw mata ta di Jesos, ta iyaw mangisongsong dyaten kan manganaanawob so kapanganohed ta. On, toladen ta pakono si

Jesos, ta inanōsan naw lidyat na do kros, as kan iniktokto naba polos kasnesnek na, basbāli a nawriw iniktokto naw ragsakaw anchi a mangnanaya dya an tayoka tabo nya kalidyatán na. Sichangori, ki ari dana a maydisna do mangket do kawanán no trono ni Āpo Dyos do hanyit.*

³ Iktokto nyo an maypāngó nakaibtor na so nakaipsok daya sya no nakagatosaw a tawotawo. On, karahmen nyo a iktokto nya tan dyi kamo a maopay kan maoma.[†]

⁴ Ta iyaw kapachisōba nyowaya do gatos, ki ari nyo pad napadasan nachisōba a mandad nakawyog no raya nyo do nakadiman nyo.

⁵ Nawayakan nyo nawriw makahwahok saw a chirin dyinyo ni Āpo Dyos do nakaibahey naw sya a inyo, ki anak na? Myan inpatolas na do Masantwan a Tolas a kāna,

“Anak ko, adngeyen mo ah, an palintegen koymo, kan machila kaba do kapaydabdab ko dyimo,

⁶ ta kostohen ko dadakay da no chadaw ko, kan siraw rawaten ko a anak ko, ki padidiwan ko sa an rebbeng daw madosa.”[‡]

⁷ Dawa, ibidang nyo lidyat nyowaya a kananawo ni Āpo Dyos dyinyo, as kan anōsan nyo, ta nawri danaw kapatakan nyo sya a ibidang naynyo a anak na. Ta aryoriw anak a dya nanawhen inyapwan so kaganayan na?

⁸ An maditchanan nyo no kadosa no gagāngayaw a anak na, bastardo kamori ah?

---

* **12:2 12:2** Pilp. 2:5-11; Heb. 2:10   † **12:3 12:3** Gal. 6:9   ‡ **12:6**
12:6 Prob. 3:11-12; Pal. 3:19

Ayket! An komwan, inyo abaw oyod a anak na.

⁹ An maynamot dyirad āmang ta saya do lobongaya, dosāen da yaten, ki alit na, anyiben ta sa a āmang ta. As dawa, machita mangaman-gay pa a manganoched ta do naispiritwanaya a Āmang ta tan mabyay ta.

¹⁰ Ta siraw āmang ta saya do tanaya, ki kostohen da yaten so dēkey lang do tanaya sigon do hahawen daw a maganay a rarahān ta. Ki si Āpo Dyos, ki dosāen na yaten do sigorādo a chapatak na a kaganayan ta tan mairaman ta na do kasanto na.

¹¹ Oyod a chaskeh ta do kayan ta a madosa, ta makaparagsak abaw dosa, an dya makapaynyin. An maanōsan ta, as nakananawo ta na, malinteg tanchi kan myan anchiw kaydamnayan kapang-tokto ta a gon-gona ta.

No Pamagbaga Kan Ballāag

¹² As dawa, an naychamirpirpir danaw tōd nyo a maynamot do kakapsot nyo, patoreden nyo aktokto nyo, kan payiten nyo kapanganohed nyo kan kapagtalek nyo do Dyos.

¹³ Nāw kamo na pakono a mayam do kosto a rarahān do kapanganohed nyo tan siraw kadwan saw a rarayay nyo a makapsot mana piday so kapanganohed, ki madodog saba, basbāli a maypayit sa do kaboya daw dyinyo a pagtoladan da.

¹⁴ Parinen nyo tabo a maparin nyo a machikapyā do tabo a tawo, kan maybibayay kamo pakono a masantwan a managtongpal do

Dyos. Maynamot ta an dyi kamo a komwan, abaw makaboya si Āpo do kapaybidi naw anchi.

¹⁵ Magannad kamo tan abo mangtadyichokod so kapanganohed na do Dyos. Ta an komwan, ki tomobo anchiw yapod dyinyo a akmay masdak so kapanolok a tamek a pakayapwan riribok kan manoroh so pakachichadan kadwan.

¹⁶ On, magannad kamo tan abo pakono dyinyo machoknod do dyi na kabahay, mana mayparin dyinyo a abos kapagdayaw do Dyos a akmas kaparinaw ni Isaw[§] a nangilako so kalintegan na a asa matoneng a anak a maynamot lang do maypisa a kakan.

¹⁷ Ta matayo aba dyaten a do kakey naw a manghap so pamindisyon ni āmang na, ki nahap na paba a aran tinanyisan na, maynamot ta maibabāwi na pabaw pinarin naw.

*No Paytarkan No Dadwa Saya A Tokon: Sinai kan Sion
(Eks. 19:12-13; Deot. 9:18-19; Gal. 4:21-31;
Pal. 14:1; 21:2)*

¹⁸ Naknakmen nyo a iyaw kapagdayaw nyowaya do Dyos sichangori, ki akma pabad Israelita saw do kaychowa a dawriw ngayan daw tokonaw a mayngaran so Sinai. Do dawri, ki myan naboya da a gomilgilāyab a apoy, kan nakadidiw pa sa so makamwamomo a sari kan mayit a bagyo.

¹⁹ Myan paw nadngey da malyak a trompita kan oni ni Āpo Dyos a makamwamomo a nawriw nakamwan da. Do dawri, siraw nakadngeyaw

sya, ki nachikakaāsi sa a pirwahen na pabaw maychirin dyira.

²⁰ On, maitored dabaw naibilinaw dyira a kāna, "Abaw aran sino a maypasngen do tokon-a. Ta aran asa lang a binyay makasalid do dawri a tokon, ki machita magsidan so bato a mandad kadiman na."

²¹ Oyod a oltimo a makamwamomo nawri a maboya. Nyaw paynamotan na a binatan Moyses, "Namirpir akwayad kāmo!"

²² Amnan yaten, ki komwan abaw kapaypasngen ta do Dyos. Ta do nakarawat taw so bayowaw a tolag, ki rinawat taw bayo a nanawo a yapod matarek a tokon a iyaw Tokon a Sion do Jerosalem. As nyaya a Jerosalem, ki anyino no syodadaw no sibibay a Dyos do hanyit kontodo reprep saw a siraragsak a anghilis na.

²³ On, nairaman ta na dyirad matawaganaw so matoneng a anak no Dyos a myan danas ngaran a naitolas do hanyit, as kan akma ta nay somindep do salapen Dyos a mismo a iyaw okom dan tabo a tawotawo. As maynamot do dyaya, ki naibidang ta na machasa dyirad nadiman saw a tawotawo no Dyos a malilinteg kan abo so pagkorāngan.

²⁴ Naypasngen ta pa di Jesos a iyaw nangibabaet do bayowaya a tolag. Ta iya, ki inparawat naw byay na a nadiman do kros tan do nakawyog no raya naw, ki inpaboya naw bindisyon no Dyos dyaten a manganoched dya. Dawa, maganaganay a adayo raya naw kan rayaw ni Abel. Ta iya, ki pinakawan na yaten. Ki iyaw raya ni Abel, ki nanawag so bahes na.*

---

* **12:24 12:24** Gen. 4:10-11

²⁵ Kaannadan nyo kan itoltoleng nyo abaw maychiychinaya do bayo a tolag. Ta an dyi sa nakaditchan dyi saw a nangikaskaso so nangballaagaw sira a yapod tanaya do kaychowa, adda ta pa a dya makaditchan an tadyichokodan taw mangballaagaya a yapod hanyit.

²⁶ Ta do dawri, ki ginon-gon ni Āpo Dyos tanaya a maynamot do chirin na. Ki sichangori, inkari na a pirwahen na pa gon-gonen, ki iya paba lang tanaya, an dyi pa mairaman hanyit.[†]

²⁷ Ta iyaw naichirin naya a “Pirwahen na pa,” ki ipapaāwat na dyaten a gon-gonen nanchiw lobongaya kan mapakaro anchi a tabo naparswa. No lang mabidin dananchi, ki sira danaw dyaw a magon-gon.

²⁸ As dawa, magyaman ta so rakoh di Āpo Dyos, ta nairaman ta na do pagtorayan na a dya magon-gon. Magyaman ta kan dayāwen tas Āpo Dyos so makaay-ayowaw dya a mapawnnotan so kanyib kan kadāday ta sya.

²⁹ Maynamot ta no kasoli no Dyos taya a pagsirbyan ta, ki akmaw apoy a mangronot so tabo.

13

Iyaw Kapagsirbi A Makadadaw Do Dyos

¹ Changori, nāw nyo a maysin-aayat a makakakteh di Kristo.

² Naknakmen nyo a padagosen do bahay nyo saw istranghiro. Ta myan dana saw nagpadagos

---

† **12:26 12:26** Eks. 19:18; Hag. 2:6; Pal. 16:17-21

a dyi da sa chapatak a anghilis sawen saw pinadagos da saw.*

³ Naknakmen nyo a sidongan siraw myanaw do bahodan maynamot do kapanganohed da. On, sidongan nyo sa a akmaw nachibahobahod kamo dyira, as kan chāsi nyo saw naidadanesaw a akmay inyo nalidyatan.

⁴ Pachigtalan nyo abaw kapachikabahay nyo, basbāli a dayāwen nyo, kan machita a nāw no kapodno nyo a maychabahay. Ta dosāen anchi no Dyos machikamalala kan tabo saw maychakatekatehaw a machoknod do kompormi.

⁵ Chalakam nyo abaw kwarta, basbāli a chanawob nyo pakono an āngo myan dyinyo. Ta binata no Dyos, “Nāw ko na machirayay dyimo, ta aywanan koymo do tabo a ngayan mo. On, polos a dyi kwa karwan imo.”†

⁶ As dawa, masnek taba a mangibahey a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Si Āpo kasidong ko, kan mamo akwabanchi do parinen dyaken no tawo.”‡

⁷ Naknakmen nyo saw nanmanma saw a pangolo nyo a nangipakatoneng so chirin no Dyos dyinyo. Iktokto nyo kabibayay daw kan nakadiman daw, as nāw nyo a tahatahan anohed daw.

⁸ On, komwan pakono parinen nyo, ta si Jeso-Kristo, ki mabdibdis aba. Ta an iya, ki nāw na kakoyab, changori, kan abo so pandan.

* **13:2** **13:2** Gen. 18:1; 19:1   † **13:5** **13:5** Gen. 28:15; Deot. 31:6-8;
Jos. 1:5-9   ‡ **13:6** **13:6** Sal. 118:6

9 Ipalōbos nyo abaw dyaya kosto a nanawo a iyaw mapasiwal dyinyo do kosto a rarahan. Ta maganaganay a maypayit kapangtokto nyo a maynamot do paraboraya no Dyos kan iyaw no kapagtongpal nyowaw do dadakay saya a mawnonotan a maynamot do makan. Ta siraw magtongpalaw siras syay, ki abaw maganay a maitoroh na dyira.

10 Siraw papadi saw a madama pa mangononot so adanaw a tolag, ki abaw kalintegan da machibinglay do kaganayanaya a narawat ta do nakadimanaya ni Kristo a nayparin a dāton dyaten do gatogatos ta.

11 Ta iyaw katotohosanaw a padi da, ki mangyangangay so raya no binyay do Kasasantwanaw a Yanan do tabirnakolo tan idāton naw maynamot do gatos. Ki iyaw inawan dan binyay saw a nadiman, ki masosohan sa do gaganaw no kakpekpehan da.

12 As dawa, nyayaw paynamotan na a naihbot si Jesos tan nadiman do gaganaw no syodad tan mawyasan na saw tawotawo do gatos da a maynamot do mismo na raya.

13 As dawa, aran yaten, mangay ta pakono di Jesos do gaganaya. No chakey na batahen, ki karwan taw adan a dadakay ta a aran matahaman taw masnesnekan a akma dya.

14 Ta machipandaw yanan ta do tanaya. Ki nawriw ahahayen taw abwaw anchi so pandan a yanan ta do hanyit.

15 No machita ta a idāton do Dyos, ki abaw matarek, an dya iyaw kapagdayaw kan kapagyaman ta dya. Siraw nyaya, ki kosto kan maganay

a dāton no mangipodnwaw a si Jesos sawen Āpo da.

¹⁶ As kawayakan nyo abaw mamarin so mag-anay kan kapaysinsisidong nyo. Ta siraw nyaya kaparin, ki akmas dāton saya a makadadaw do Dyos.

¹⁷ Magtongpal kamo dyirad panglakayen nyo saw kan parinen nyo saw ibilin da dyinyo, ta siraw manyidechideb dyinyo do kapanganohed nyo kan atbayen danchi di Āpo Dyos an maypāngō nakananawo da dyinyo. On, tong-palen nyo sa tan iyaw kapaytarabako dāya, ki pakaragsakan da a dya pakalidayan. Ta an komwan a maliday sa, abaw maitoroh na kypyā dyinyo.

¹⁸ Paydaydasal nyo yamen a kakakteh. Chap-atak namen a abaw kosit do aktokto namen. Ki alit na, chakey namen a nāw namen a mabyay a madayaw do aran āngō a kayayan.

¹⁹ Ipakpakaāsi ko dyinyo a paydaydasal nyo yaken tan makapaybidi ako dyinyo so malisto.

No Pangbindisyon Kan Kapanawdyan A Bag-baga

²⁰ Si Āpo Dyos, ki pinagongar nas Āpo ta a si Jeso-Kristo, as kan si Jesos danaw maganay a Pastor ta a mangaywan dyaten a akmay karniro na. On, nayparin a komwan si Jesos maynamot do bayowaya a tolag a pinatnek na do kaitoroh naw so byay na do kros a inoyogan raya na. As nyaya a tolag, ki matadyan abanchi a polos.

²¹ Si Āpo Dyos a pakayapwan kypyā, iya pakono manoroh dyinyo so tabo a klasi no maganay a machita nyo tan tongpalen nyo chakey na. Parinen na pakono dyaten a tawotawo na iyaw makahwahok dya a maynamot di Jeso-Kristo. Madaydayaw pakono si Kristo a abos pandan. Amen.

²² Ipakpakaāsi ko dyinyo a kakakteh a anōsan nyo a rawaten pamagbaga kwaya, ta manyidayaw tolas kwaya dyinyo.

²³ Chakey ko a mapatakan nyo a nawawayayaan dana si kakteh ta si Timoteo do bahodan. Yangay namen anchinyo a sarongkaran, an malisto a mawara do yanan kwaya.

²⁴ Irapit nyo pakomosta ko dyirad pangolo nyo saw kan tabo saw a tawotawo no Dyos. Pakomostaan daya inyo no kakakteh saya a manganoched a yapo do Italya.

²⁵ Myan pakono parabor no Dyos dyinyo a tabo. Amen.

Ibatan

Ibatan: Chirin ni Ápo Dyos (Bible)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d